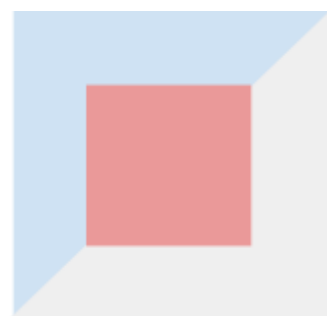

Заклучителна оценка на изпълнението на проект Twin4Eco ДОКЛАД

Версия 2-04/05/2026

Май 2026 г.

София

Съдържание на доклада

Въведение	2
Обхват	3
Ангажименти по проекта	3
Оценка на изпълнението във времето – график	7
Оценка на изпълнението на дейностите – качество	8
Оценка на изпълнението на дейностите – резултати	12
Оценка на изпълнението на дейностите – публичност	13
Изводи и препоръки	14
Заключение	15

Въведение

Настоящият доклад представя резултатите от извършената заключителна оценка по проект TWIN4ECO “Туининг за научни постижения: Стимулиране на устойчивата енергийна икономика и насърчаване на научните изследвания в областта на управлението на иновациите в България”, финансиран по договор №80.17.83/14.12.2023 г. с одобрено проектно предложение за изпълнение на инвестиция №BG-RRP-002.005-0001, финансирана по Механизма за възстановяване и устойчивост, Стълб “Иновативна България”, компонент 2 “Научни изследвания и иновации”, Инвестиция 1 ”Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации”.

Консултативният съвет на Twin4ECO проведе редовното си заседание за 2026 г. съгласно работната програма на проекта. Междинната оценка е извършена в периода 22.04.-30.04.2025 г. от Консултативен съвет по проекта в състав:

- 1) Проф. д-р Анастас Герджиков, Софийски университет “Св. Климент Охридски”
- 2) Адв. Ивелина Пенева, CGAP
- 3) Проф. д-р Дарина Заимова, Тракийски университет
- 4) д-р Николай Янев, УНСС

Заключителната оценка има задачата да анализира в цялост степента на постигане на заложените цели, резултати и въздействие на инициативата. Тя изпълнява функцията на инструмент за обективна преценка на ефективността изпълнените дейности. Заключениета и препоръките могат да послужат на екипа от Стопански факултет в търсене на устойчивост на добрите практики, създадени от Twin4Eco.

Настоящата заключителна оценка се основава на комбинация от качествени и количествени методи за анализ, включително преглед на проектна документация, анализ на индикатори за изпълнение, експертна оценка и структурирана обратна връзка от екипа. Оценката е извършена в съответствие с принципите на ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост, заложен в добрите практики за оценка на проекти, финансирани от Европейския съюз.

Обхват

Докладът е направен върху следния материал:

- 1) електронен архив на извършените дейности (предоставен от екипа на проекта)
- 2) въпросник, разработен от консултативния съвет и попълнен от екипа на проекта
- 3) публично достъпна информация на интернет страницата на проекта, в ИСУН – Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България, и др.

Ограничение в обхвата:

Следва да се отбележи, че обхватът на заключителната оценка, извършвана от консултативния съвет, не съдържа становище относно законосъобразността на извършените разходи.

Обръщаме внимание, че оценката се базира основно на предоставена от екипа информация и публично достъпни източници, поради което не включва независимо външно верифициране на всички количествени резултати. Въпреки това, консистентността на данните и тяхната проследимост в различни източници позволяват да се направят обосновани изводи относно степента на изпълнение.

Ангажименти по проекта

Съгласно текста на проектното предложение и сключения договор, *“проектът Twin4ECO е разработен с цел подобряване на постиженията в научните изследвания и видимостта на Стопанския факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ в областта на устойчивата енергийна икономика и управлението на иновациите в отговор на националните и регионални нужди и целите на ЕС в областта на енергетиката и устойчивостта. В основата на проекта са трансдисциплинарни холистични научни изследвания и управление на изграждането на капацитет, като целта е да се разработят и приложат всеобхватен набор от мерки, включително съвместно изготвяне на научни стратегии, работа в мрежа, трансфер на знания, обмен на най-добри практики, съвместни изследователски дейности и установяване на дългосрочно сътрудничество между Стопанския факултет и четири водещи научни институти с международен профил от държави от ЕС: Институт за енергийна икономика към Кьолнския университет (Германия), Университета Грьонинген (Нидерландия), Виенски технически университет (Австрия) и Дъблински технически университет (Ирландия). По този начин чрез проекта Twin4ECO ще се допринесе за превръщането на Стопанския факултет в национален център за научни постижения и институция със значимо регионално (и международно) присъствие в областта на устойчивата енергийна икономика и управлението на иновациите.”*

Параметрите на поетите ангажименти по проекта са следните:

а. График:

Съгласно договора за финансиране срокът за изпълнение на инвестицията е 31 месеца, считано от датата на сключване на договора, но не по-късно от 31.05.2026 г.

б. Бюджет:

Максималният размер на общо допустимите разходи по Инвестицията възлиза на 2 697 727,18 лв., като тази сума включва:

- 2524 562,53 лв. Без ДДС, в т.ч. И непреки разходи без ДДС, представляваща безвъзмездна финансова подкрепа по МВУ и
- 173 164,65 лв., представляваща невъзстановим данък добавена стойност за преките разходи и непреките разходи, която е за сметка на бюджета на Република България

в. Дейности

Работният план на Twin4ECO включва следните работни пакети:

РП 1: Изграждане на стратегия и устойчивост (Strategy building and Sustainability)

РП 2: Сътрудничество за постижения (Collaboration for excellence)

РП 3: Укрепване на международната позиция и екосистемата на научните изследвания и иновациите (Strengthening the International Standing and R & I Ecosystem)

РП 4: Засилване на ангажираността на партньорите: съвместни научноизследователски дейности (Strengthening partner commitment: joint research activities)

РП 5: Комуникация и разпространение (Communication and Dissemination)

РП 6: Управление на проекта (Project Management)

г. Резултати

Съгласно официалната си документация проект “Туининг за научни постижения” е поел ангажимент да постигне следните резултати (очаквани резултати, ОР):

Очакван резултат ОР1 – Подобен капацитет за постижения и ресурси в държавите със слаби показатели в областта на НИИ, като това ще спомогне за преодоляването на все още видимата разлика в областта на научните изследвания и иновациите в Европа

Количествените показатели тук включват:

- 4 нови вида иновативни услуги за бизнеса и лицата, изготвящи политики// 100 нови договора с бизнеса //Исходно равнище преди проекта Twin4ECO - 15 партньорски договора; край на проекта = 30;
- 10 политически становища// исходно равнище в края на проекта Twin4ECO – 3

Очакван резултат ОР2 – Подобрена работа в мрежа между научните институции на държавите със слаби показатели в областта на НИИ и поне два водещи международни партньора на равнище ЕС

Количествените показатели включват:

- съвместни рецензирани публикации с автор/съавтор СФ и EWI, TU-Wien, UG и TU Dublin 3 години след проекта// Исходно равнище: минимум 8 съвместни публикации до приключването на проекта Twin4ECO;
- 5 нови научни проекта в рамките на 3 години след приключването на проекта // Исходно равнище: 3 кандидатури за европейски партньорски проекти с научноизследователски и иновативни дейности/иновативни дейности с участието на партньорите от проекта Twin4ECO; 1 един проучвателен изследователски проект по тема от проекта Twin4ECO;
- 10 нови академични лектори от партньори по проекта Twin4ECO към бакалавърски и магистърски програми в СФ; Потенциална нова съвместна магистърска програма или

съвместни курсове с партньори по проекта подобно на текущия модел за съвместния бизнес курс на СФ и Харвард// Изходно равнище преди проекта - 0

Очакван резултат ОР3 – Подобро репутация, научен профил и привлекателност на институцията координатор от държавата със слаби показатели в областта на НИИ и подобрен научен профил на кадрите в нея

Количествените индикатори за измерване на резултата са:

- СФ се присъединява към 10 тематични мрежи на равнище ЕС // Изходно равнище: 5 национални мрежи;
- Минимум 20 нови учени лектори от най-висок ранг на международни и регионални конференции и събития// Изходно равнище - 3 годишно преди проекта;
- 10 чуждестранни докторанти, асоциирани със СФ в научната област по проекта Twin4ECO (мин. 5 от партньорите по проекта)// Изходно равнище преди проекта: 3;
- Увеличаване с 50% на средния H индекс на учени от СФ и броя на цитатите;
- 2 учени в редакторските екипи на издания в Scopus и Web of Science// Изходно равнище: 0
- 2 учени в европейски/международни органи за управление на научните мрежи// Изходно равнище: 0
- 8 нови взаимодействия//Изходно равнище: взаимодействия със сходни проекти в края на проекта Twin4ECO;
- КПЕ ОР3.8: 1000 нови последователи в социалните мрежи// 700 в края на проекта Twin4ECO

В периода 03.02.-20.02.2025 г. Консултативният съвет извърши Междинната оценка на проекта, в резултат от която беше изготвен доклад с обобщение на постигнатите резултати към момента и работни препоръки за предприемане на необходими действия от екипа във връзка с по-нататъшното ефективно изпълнение на проекта.

В заключителния етап на проекта беше извършен систематичен преглед на работните препоръки, формулирани в междинната оценка (февруари 2025 г.), с цел оценка на тяхното изпълнение и въздействие върху цялостния напредък на проекта Twin4Eco.

Таблица за проследяване на изпълнението на дадените работни препоръки в доклада от извършената Междинна оценка

Препоръка от междинния доклад	Предприети действия	Постигнат резултат
Оптимизиране на финансовата отчетност и намаляване на риска от забавяния	Въведени вътрешни срокове за обработка на документи; стандартизирани процедури за финансово отчитане; по-ранно стартиране на документооборота	Намалени забавяния при финансовото отчитане; подобрена предвидимост и ритъм на плащанията
По-добро структуриране на проектната документация	Организиране на електронен архив по работни пакети и дейности; включване на допълнителни доказателствени материали (снимки, публикации, работни версии)	Повишена проследимост и прозрачност на изпълнението; улеснена отчетност и одитна следа

Подобряване на проследяването на индикаторите	Въвеждане на структурирана база данни (Excel) за количествени индикатори	По-ясно и систематично отчитане на напредъка; по-добра визуализация на постигнатите резултати
По-добро представяне и достъпност на резултатите	Обособяване на секция с ресурси (публикации, стратегии, материали); публикуване в отворени платформи	Повишена видимост и използваемост на резултатите; разширен достъп за заинтересовани страни
Актуализация на дейности спрямо променената среда	Преглед и адаптиране на част от дейностите и събитията; актуализиране на участия в международни форуми	Осигурена релевантност на дейностите спрямо текущия контекст; по-добро съответствие с целите на проекта
Засилване на комуникацията и публичността	Разширяване на комуникационните канали; по-редовно публикуване на новини и резултати; споделяне на научни продукти	Повишена разпознаваемост на проекта и неговите резултати на национално и международно ниво
Управление на риска	Идентифициране на ключови рискове; интегриране на мерки в управленските документи	Подобрена готовност за реакция при възникване на затруднения; по-стабилно изпълнение на дейностите
Съответствие със специфичните изискванията на НПВУ	Прилагане на изискванията в дейностите и публикациите; проследяване на съответствието	Осигурено съответствие с регулаторните изисквания и условията за финансиране

Анализът показва, че препоръките са адресирани в значителна степен, като са предприети конкретни управленски, организационни и комуникационни мерки, довели до подобряване на ефективността на изпълнението, отчетността и видимостта на резултатите.

Проследяването на изпълнението на дадените работни препоръки от междинната оценка показва, че те са изпълнили своята функция като инструмент за навременна корекция и оптимизация на изпълнението. Предприетите действия са довели до подобряване на управлението на проекта, повишаване на качеството на отчетността и засилване на въздействието и видимостта на резултатите. В резултат на това проектът Twin4Eco успешно адаптира изпълнението си към динамичната външна среда и създаде стабилни предпоставки за постигане на заложените цели и устойчивост на резултатите.

Структурата на доклада по-долу следва структурата на доклада от извършената Междинна оценка от Консултативния съвет с цел постигане на консистентност и ясно проследяване на изпълнението.

Оценка на изпълнението във времето – график

Този раздел си поставя за цел да отговори на следните въпроси:

Дали всички дейности са изпълнение навреме?

Коя дейност не е изпълнена навреме и защо?

Имало ли е затруднения с графика и какви са те?

Представеният архив на документацията и получените разяснения върху него от страна на членовете на екипа, дадени по време на заседанието от 22 април 2026 г., позволяват да направим следните заключения:

1. Всички предвидени дейности са започнали в установените срокове, като са спазени зададените изисквания и стандарти за изпълнение. Постигнатите крайни резултати напълно съответстват на заложените в проекта цели и параметри. Всички индикатори за успех са изпълнени в предвидения обем, без необходимост от допълнителни корекции. **Проектът се счита за успешно реализиран съгласно критериите за приемане.**
2. Към м. април 2026 г. са изпълнени всички дейности, заложи в договора за финансиране. Наличната документация показва, че планираните научни и резултати и продукти са изготвени в периода на действие на договора. Всички индикатори за изпълнение, включително публикации и участия в научни форуми, са реализирани съгласно плана. Документираният данни са систематизирани и съхранени по начин, гарантиращ проследимост на изследователския процес. **Проектът приключва с пълна степен на постигане на заложените научно-приложни цели.**
3. В хода на работата е осигурявана своевременно публичност на постигнатите резултати чрез публикации в интернет, организиране на събития (конференции и др.) и представяне в рамките на други форуми на Стопанския факултет. Това допринесе за широка информираност сред академичната общност и заинтересованите страни относно научните приноси на проекта. Постигнатият мултиплициращ ефект гарантира устойчивост на резултатите и след неговото приключване. **Проведените инициативи затвърдиха позициите на Стопанския факултет като водещ център за иновативни изследвания.**
4. По отношение на дейностите за организация и управление: изпълнени са при редовно провеждане на срещите на екипа, надлежно документирани с дневен ред и протокол. Екипът демонстрира висока степен на ангажираност и професионализъм в оперативното управление на дейностите. В заключение, **организацията на проекта отговаря на всички изисквания за добро финансово управление и отчетност.**

Бележки и коментари по графика:

По време на междинната и финална оценка, като получи обратна връзка от екипа Консултативният съвет установи, че:

- Процесът на финансово отчитане е срещал забавяне, поради нуждата от допълнително време за обработка и представяне на необходимите счетоводни документи. Консултативният съвет идентифицира посочения проблем в обхвата на Дейност №6 Управление, по-специално финансовото управление и уреждането на финансовия архив, във връзка с който бе установява потенциален риск от забавяне в изпълнението и отчитането. В отговор на идентифицирания риск екипът предприе

мерки за оптимизиране на административната обработка и мобилизиране на допълнителен ресурс за оформяне на счетоводния архив. Благодарение на засиления контрол, забавянето бе наваксано, като финансовото отчитане е финализирано в пълния му обем. **Към момента на приключване на договора всички финансови несъответствия са изчистени, а документацията е приведена в пълно съответствие с изискванията.**

- Екипът е взел предвид направените в хода на междинната оценка препоръки и е предприел мерки, така щото към м. април 2026 г. рисковете са били успешно овладяни. **Проектът приключва при висока степен на организираност и пълна координация между отделните звена.**
- Процесът по подготовка на научни публикации от фазата на изследователската работа до оформянето на текст и поместването му в специализирани издания е задача, която не се съобразява с графика на договора. По тази причина някои приети за печат статии ще излязат формално след приключването на Twin4Eco. Това е обичайна практика и не е свързана с бюджетни усложнения и не засяга обема или качеството на договорената научна работа. Ангажиментът на екипа към разпространение на резултатите остава в сила, като е осигурено цитирането на Twin4Eco и признаването на полученото финансиране във всеки един от материалите. Това потвърждава, че **планираният мултиплициращ ефект на научните продукти е постигнат в максимална степен.**

Общата оценка на изпълнението във времето може да бъде определена като висока степен на съответствие с планирания график, при наличие на ограничени административни затруднения в рамките на нормалното. Забавянията във финансовото отчитане имат по-скоро технически характер и не оказват съществено влияние върху изпълнението на същинските научни и изследователски дейности.

Важно е да се подчертае, че проектът демонстрира добра адаптивност – идентифицираните рискове са били своевременно адресирани чрез управленски решения, което е индикатор за ефективно управление.

Оценка на изпълнението на дейностите – качество

Проверката по този показател включи следните критерии:

Осигурено ли е качество на изпълнението?

Постигната ли е степента на напредък, съгласно вътрешни планове?

Какви са срещнатите рискове и предизвикателства?

Видно от проведените беседи с екипа и доколкото представените материали позволяват да се заключи, изпълнението на дейностите се придържа към стандартите за качество, утвърдени в бенефициента – налице са доказателства за работа с докторанти, участие в събития, извършване на научна и изследователска дейност като традиционен и добре регулиран механизъм в практиката на висшето училище.

Дейностите са изпълнени както следва:

1. Създадена научна стратегия на проекта Twin4ECO:

В рамките на консорциума е разработена и приета научна стратегия, която обхваща ключови аспекти на научноизследователската и иновационната дейност. Осъществено е адаптиране на рамката на Стопански факултет за научни изследвания и иновации, като на тази основа е изготвена съвместна стратегия за развитие на научните изследвания между партньорите. В допълнение са реализирани нови съвместни научни публикации, които допринасят за утвърждаване на научния капацитет и международното сътрудничество. Разработен е и цялостен план за устойчивост и ефективно използване на постигнатите резултати, гарантиращ продължаване на въздействието на проекта и след неговото приключване. Наличието на утвърдена Комуникационна стратегия и подробен План за експлоатация и устойчивост удостоверява капацитета на екипа за стратегическо планиране и разпространение на знания. В допълнение, изготвеният План за управление на данните отговаря на съвременните изисквания за отворена наука и коректно управление на изследователските ресурси. Тези документи са неразделна част от финалната отчетност и служат като гаранция за целесъобразното и устойчиво развитие на постигнатото по Twin4Eco.

2. Проведени мобилности

В рамките на проекта са разработени и изпълнени краткосрочни програми за мобилност, както и специализирана обучителна програма за Стопански факултет, насочени към повишаване на научните постижения. Чрез тях е осъществен ефективен трансфер на знания, добри практики, съвременни методи и подходи в две ключови тематични области – икономика и бизнес изследвания, свързани с енергийния преход, както и управление на иновациите. Програмите са изпълнени в тясно сътрудничество с четирима утвърдени международни партньори, като за всяка област е разработена специално адаптирана обучителна рамка, съобразена с конкретния експертен капацитет и нуждите на участниците. Това допринася за повишаване на компетенциите и засилване на международния обмен на опит.

3. Организирано е Обучение за изграждане на капацитет по отношение на административните умения и управлението на научни изследвания:

В хода на изпълнението са проведени дейности, насочени към изграждане и укрепване на капацитета в областта на административните умения и управлението на научни изследвания в Стопанския факултет. Състояли са се едно зимно и едно лятно училище за млади учени от Стопанския факултет, които допринасят за значително подобряване на съпътстващите умения, включително писане на научни публикации, разработване на проектни предложения за финансиране от Европейския съюз и ефективно научно общуване. Програмите успешно адресират съвременните предизвикателства пред иновационното управление и научната комуникация, като същевременно разширяват професионалната мрежа на младите учени. Паралелно с това са извършени специализирани обучения, фокусирани върху планирането, организирането и управлението на научноизследователска дейност, като са обхванати ключови теми като управление на научни данни и управление на европейски проекти. Тези дейности допринасят за повишаване на административния и изследователския капацитет на участниците и за по-ефективното участие в международни научни инициативи.

4. Участие в научни събития и нови мрежи

Осигурено е активно участие в научни събития и изграждане на нови професионални мрежи, което допринася за засилване на научната видимост и сътрудничество на Стопанския факултет. Реализирано е участие в значими европейски и международни научни форуми, което съдейства за обмен на знания и представяне на постигнатите резултати. Успоредно с това е

осъществена целенасочена работа в мрежа и стратегическо позициониране на национално и регионално равнище. Развити са и устойчиви партньорства чрез активно сътрудничество с научни организации и институции, което води до засилено участие на Стопанския факултет в нови научни проекти и инициативи.

5. Участие в многостранния диалог на национално равнище

Екипът на Twin4Есо активно участва в многостранния диалог на национално равнище, насочен към засилване на връзките между академичната общност, бизнеса и лицата, изготвящи политики. Изграден е устойчив механизъм за сътрудничество и обмен на знания между ключовите заинтересовани страни, който подпомага информираното вземане на решения. В резултат на тези усилия Стопанският факултет се утвърждава като център за предоставяне на висококачествени научни данни и задълбочени анализи с значение за националното и регионалното развитие.

6. Съвместна научноизследователска дейност

Осъществена е съвместна научноизследователска дейност, насочена към разработване на практически приложими решения в областта на устойчивата енергийна икономика и иновациите. Изготвен е модел на пазара за електроенергия в България, който предоставя аналитична основа за оценка и оптимизиране на секторните политики и практики. Паралелно с това е реализирано разпространение на иновации в областта на възобновяемата енергия и устойчивостта, включително чрез насърчаване на внедряването на нови технологии и добри практики. Прилаган е подход, основан на активно сътрудничество между партньорите, който подпомага ефективния преход към устойчивост и засилва взаимодействието между научните изследвания и реалната икономика.

7. Информирание и публичност

Проведена е цялостна кампания за комуникация и разпространение, насочена към повишаване на видимостта на Стопанския факултет и проекта Twin4ЕСО. Организирана е международна конференция, както и серия от събития за популяризиране на постигнатите резултати на национално и регионално равнище. Осъществено е активно взаимодействие със сходни проекти, включително финансирани от Европейския съюз и национални научноизследователски и иновационни инициативи, както и участие в тематични мрежи. Тези дейности допринасят за по-широко разпространение на резултатите, засилване на сътрудничеството и утвърждаване на позициите на Стопанския факултет в научната и иновационната общност.

8. Организация и управление

Изграден е механизъм за организация и управление, насочен към постигане на заложените цели и резултати в съответствие с планираните дейности и срокове. Създадени са ясни механизми за координация между партньорите, мониторинг на изпълнението и контрол на качеството на резултатите. Осъществено е оперативно управление на ресурсите и дейностите, както и своевременно вземане на решения с цел гарантиране на безпроблемното изпълнение на проекта. Чрез прилагането на структурирани управленски подходи е постигната висока степен на ефективност, прозрачност и съгласуваност при реализирането на всички проектни дейности.

Бележки и коментари по изпълнението:

Видно от получената обратна връзка – екипът не отчита нарушения във вътрешния ритъм на работа на проекта, приема, че всички дейности са изпълнени в онзи обем и по начин, който е заложен в договора и създава условия за тяхното качество.

Изпълнението на проект Twin4Есо се характеризира с постигането на висока синергия между научна дейност, международно сътрудничество и реално взаимодействие с икономическия сектор. В количествено изражение, проектът демонстрира интензивност, като генерира 16 научни публикации и реализира 17 краткосрочни двустранни мобилности. Тези данни не са просто статистика, а доказателство за успешния трансфер на знания и интегрирането на екипа в международната изследователска общност.

Особено значим е приносът към националната икономика чрез създаването на новаторски икономически и бизнес модел, адаптиран специално за условията в България. Този теоретичен принос намира своето практическо измерение в подкрепата, оказана на 30 български предприятия чрез изследванията на Стопанския факултет, което скъсява дистанцията между академичните среди и бизнеса.

Образователният и надграждащият компонент на проекта се реализираха успешно чрез провеждането на две специализирани училища (зимно и лятно) и обучението на 30 експерти в областта на административния и изследователския мениджмънт. Този фокус върху човешкия капитал, съчетан с активното участие в 20 международни форума, позиционира проекта като значим фактор в европейското научно пространство.

Проектът постига мащаб на публичност, достигайки до 500 заинтересовани страни чрез 15 различни комуникационни кампании и инструмента. Тази широкообхватна осведоменост създаде благоприятна почва за бъдещо развитие, което вече е факт с подготовката на 3 нови проектни предложения за финансиране от програмите на ЕС. В своята цялост, резултатите на Twin4Есо очертават профила на един успешно завършен проект, който надхвърля първоначалните си цели и поставя основите за дългосрочно научно и икономическо партньорство.

Без да разполага с експертиза и ресурс за оценка на съдържанието на разработените програми, публикуваните статии и др. продукти от научна гледна точка, Консултативният съвет, приема, че мярка за успешното изпълнение са и количествените индикатори, описани в различни приложения от дигиталния архив, до който имахме достъп. Повече внимание за тях е отделено в следващия раздел от този доклад.

На база наличната информация може да се заключи, че качеството на изпълнение отговаря на установените академични стандарти. Въпреки това, липсва систематизирана вътрешна рамка за измерване на качеството, която би позволила по-прецизно проследяване и сравнение с други сходни европейски инициативи. В този контекст, бъдещи инициативи биха могли да се възползват от въвеждане на стандартизирани индикатори за качество и вътрешни механизми за оценка.

Оценка на изпълнението на дейностите – резултати

Дейностите предполагат постигането на определени резултати във времето. Ключовият въпрос за доклада тук е следният:

Представени ли са достатъчно сведения за постигане на договорените резултати и техните количествени индикатори?

Получената информация за постигането на заложените индикатори показва висока степен на изпълнение на проектните дейности и ясно доказват значителен принос към научното, образователното и приложното въздействие на проекта. Подготвени са ключови стратегически документи, включително 1 съвместна научна стратегия и 1 план за устойчивост и експлоатация, което гарантира дългосрочна насоченост на резултатите. В областта на развитието на капацитета са проведени 2 зимни/летни училища и са осъществени 17 краткосрочни двустранни мобилности, което демонстрира активен международен обмен.

Обучителните дейности са с широк обхват – 30 участници са преминали през обучения за административен и изследователски мениджмънт, което допринася за повишаване на институционалния капацитет. На научно ниво са разработени 1 икономически и бизнес модел, както и 16 научни публикации, което показва силен продуктивен резултат и значим принос към научната видимост на проекта. Допълнително са подадени 3 нови проектни предложения за европейско финансиране, което показва устойчивост и продължение на сътрудничеството.

Международната активност е силно изразена с 20 участия в европейски и международни събития, а комуникационната стратегия е добре развита чрез 15 кампании и инструменти за повишаване на осведомеността. Особено силен резултат е достигането до 500 заинтересовани страни чрез многостранни диалози и мрежи, което демонстрира широк обществен и професионален обхват на проекта.

Индикаторите ни насочват към успешно изпълнение с балансирано въздействие върху научните резултати, развитие на капацитета, международното сътрудничество и обществената ангажираност, като проектът има ясно изразен мултиплициращ ефект.

Те дават основание да предположим, че дългосрочните ангажименти, вкл. “очакваните резултати” (както са посочени в проектното предложение), планирани след приключване на дейностите по Twin4Есо ще бъдат изпълнение.

Резултатите показват не само изпълнение на заложените индикатори, но и наличие на синергия между отделните дейности – например, мобилностите и обученията пряко допринасят за увеличаване на научната продукция и международното сътрудничество.

Особено значим е балансът между постигнатите научни резултати, институционален капацитет и външно въздействие, който е характерен за успешно реализирани проекти от ЕС.

Въпреки положителните резултати, единствената критика, която Консултативният съвет отправя е, че липсва по-задълбочен анализ на реалното въздействие върху бизнеса и публичните политики, което би могло да бъде обект на последваща оценка.

Бележки и коментари по резултатите

Предложението на Консултативния съвет по отношение на резултатите е свързана с тяхното представяне, както за нуждите на отчетността, така и за рекламата на Twin4Eco сред по-широк кръг заинтересовани организации и граждани. Като работно предложение: екипът би могъл да направи инфографика с основни категории “Планирано”/“Изпълнено” и “Какво предстои” след формалното приключване, в която по ясен и атрактивен начин да се покаже как извършеното съответства на планираното. Днес са достъпни множество графични приложения, които биха улеснили подобна задача, но тя би могла да бъде решена и през стандартни таблици на Ексел.

Оценка на изпълнението на дейностите – публичност

Дейностите по информиране и публичност на проекта Twin4ECO са успешно реализирани и приключени съгласно предвидения план. Създадена е [специализирана уеб страница на проекта](#), чрез която е осигурено системно публикуване на информация и прессъобщения относно изпълнението и резултатите.

Осъществено е активно разпространение на информация за проекта чрез участие в научни и научно-популярни форуми, включително фестивали на науката и други публични събития. Всички комуникационни дейности са изпълнени като структурирана и непрекъсната кампания за видимост и публичност.

В резултат на изпълнението е постигнато пълно покриване на изискванията на целите по комуникация и разпространение, както и осигуряване на необходимата публичност и видимост на проекта Twin4ECO.

Коментари и препоръки по публичността

Консултативният съвет препоръчва след приключване на настоящия проект да се търсят възможности за:

- разработване на целенасочени комуникационни продукти, насочени за различни аудитории (бизнес, академична общност и др.);
- използване на визуални формати (инфографики, кратки видеа и др.);
- по-активно присъствие в професионални мрежи (напр. LinkedIn);
- публикуване на отворени данни и модели, разработени по проекта;
- проследяване на комуникационния ефект чрез измерими индикатори;
- инициране на междусекторни партньорства с индустриални асоциации и клъстери;
- институционализиране на зимните и летните училища като устойчиви учебителни формати;
- интегриране на научните резултати в учебните програми на Стопанския факултет.

Изводи и препоръки

Изводи

Проектът „Twin4ECO: Стимулиране на устойчивата енергийна икономика и насърчаване на научните изследвания в областта на управлението на иновациите в България“ демонстрира висока степен на изпълнение на заложените цели и индикатори, като обхваща успешно както научноизследователската, така и капацитетната и комуникационната компонента.

В рамките на проекта са разработени ключови стратегически и аналитични продукти, включително съвместна научна стратегия, план за устойчивост и модел на пазара за електроенергия в България. Тези резултати допринасят за укрепване на научноизследователския профил на Стопанския факултет и за повишаване на неговата експертна роля в областта на енергийната икономика и иновациите.

Проектът показва значителни резултати в развитието на човешкия капитал чрез реализирани мобилности, обучения, зимни и летни училища, както и чрез участие в международни научни събития. Това води до повишаване на административния и изследователски капацитет, както и до засилване на международното сътрудничество.

Научната продуктивност е висока, изразена чрез значителен брой съвместни публикации и нови проектни предложения за европейско финансиране. Допълнително, проектът има силно комуникационно въздействие, достигайки широк кръг заинтересовани страни чрез многостранен диалог, събития и кампании за публичност.

Общата оценка показва, че проектът има устойчив ефект върху научната екосистема, засилва връзките между академичната общност, бизнеса и политиките и допринася за по-добро позициониране на Стопанския факултет на национално и международно ниво.

В обобщение, проектът може да бъде разглеждан като пример за успешно прилагане на интегриран подход, съчетаващ научни изследвания, капацитетно развитие и стратегическо позициониране. Налице е потенциал резултатите да бъдат мултиплицирани, както на институционално, така и на национално ниво.

Препоръки

Консултативният съвет насочва вниманието на колегите от Стопански факултет върху следните възможности, свързани с развитието и устойчивостта на дейностите, започнати във финансовата рамка на Twin4Eco.

- Поддържане на устойчивостта на резултатите – необходимо е разработените стратегии, модели и публикации да бъдат интегрирани в дългосрочни институционални практики и учебни/изследователски програми.
- Разширяване на международните партньорства – препоръчва се надграждане на съществуващите мрежи чрез включване на нови партньори от индустрията и научни организации извън ЕС.
- Засилване на приложимостта на резултатите – моделите и научните резултати следва да бъдат допълнително адаптирани към нуждите на бизнеса и публичните политики.
- Продължаване на дейностите за изграждане на умения и компетентности – зимните/летните училища и обучителните програми да се превърнат в редовна практика за устойчиво развитие на младите учени.

- Разширяване на въздействието чрез комуникация – да се надгради комуникационната стратегия чрез повече дигитални инструменти, отворени данни и целеви кампании към индустрията и обществото.
- Фокус върху последващи проекти – да се използва натрупаният капацитет за разработване на нови конкурентни проектни предложения по европейски програми.
- Създаване на център или лаборатория към факултета, базирана на резултатите от проекта.
- Въвеждане на съвместни докторски програми с партньорите.
- Изграждане на дългосрочна база данни с резултатите от проекта.

Заклучение

Въз основа на извършената оценка може да се заключи, че екипът на Стопански факултет се е справил успешно със задачите си като извършил дейностите и е постигнал заложените цели и индикатори, съгласно предвидената логика на изпълнение. Напредъкът през целия жизнен цикъл на Twin4Есо демонстрира добра организация, ефективно управление и последователно изпълнение на проектните ангажименти.

Създадени са устойчиви предпоставки за дългосрочно въздействие на резултатите, включително в областта на научните изследвания, иновациите, международното сътрудничество и капацитетното развитие на Стопанския факултет. Инициативата е допринесла за укрепване на научноизследователския потенциал, повишаване на експертизата на участниците и разширяване на мрежите за сътрудничество на национално и международно равнище.

Постигнатите резултати включват разработване на стратегически документи, научни модели и публикации, проведени обучения и мобилности, както и значителен обхват на комуникационните и информационни дейности. Това е довело до повишена видимост на проекта и до засилено взаимодействие между академичната общност, бизнеса и други заинтересовани страни.

Въпреки наличието на отделни предизвикателства в хода на изпълнение, те са били успешно адресирани чрез подходящи управленски мерки, без съществено въздействие върху крайния резултат. Административният и експертен капацитет на екипа се откроява като ключов фактор за успешната работа по проекта.

В заключение, проектът може да бъде оценен като успешно изпълнен, с постигнато съществено научно, институционално и обществено въздействие и значителен принос към развитието на научния и иновационен капацитет в България, както и с ясно изразен потенциал за устойчиво надграждане на резултатите в бъдеще.